

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Staże podstawą kształcenia zawodowego

PROGRAM STAŻU DLA BRANŻY OGRODNICTWO I AGROBIZNES

Wykonali:

Tomasz Pągowski

Aneta Rosochacka

Staże podstawą kształcenia zawodowego

Spis treści

WPROWADZENIE.....	3
OGRODNICTWO NA RYNKU PRACY	4
ZAKRES DZIAŁAŃ.....	5
CEL STAŻU.....	6
MODUŁY	10
I MODUŁ – STRUKTURA PRODUKCYJNO-PRZETWÓRCZA PRZEDSIĘBIORSTWA – 12 GODZIN	10
METODY REALIZACJI	10
ZADANIA STAŻYSTY W DANYM MODULE	10
ZDOBYTE UMIEJĘTNOŚCI PO ODBYCIU STAŻU Z DANEGO MODUŁU.....	11
II MODUŁ – STRUKTURA USŁUGOWO-DYSTRYBUCYJNA W PRZEDSIĘBIORSTWIE – 10 GODZIN	12
METODY REALIZACJI	12
ZADANIA STAŻYSTY W DANYM MODULE	12
ZDOBYTE UMIEJĘTNOŚCI PO ODBYCIU STAŻU Z DANEGO MODUŁU.....	13
III MODUŁ – ZADANIA MENEDŻERSKIE W AGROBIZNESIE – 15 GODZIN	14
METODY REALIZACJI	14
ZADANIA STAŻYSTY W DANYM MODULE	14
ZDOBYTE UMIEJĘTNOŚCI PO ODBYCIU STAŻU Z DANEGO MODUŁU.....	15
IV MODUŁ – WARZYWNICTWO I PRODUKCJA WARZYW – 20 GODZIN	15
METODY REALIZACJI	16
ZADANIA STAŻYSTY W DANYM MODULE	17
ZDOBYTE UMIEJĘTNOŚCI PO ODBYCIU STAŻU Z DANEGO MODUŁU.....	19
V MODUŁ SADOWNICTWO – 13 GODZIN.....	20
METODY REALIZACJI	20
ZADANIA STAŻYSTY W DANYM MODULE	21
ZDOBYTE UMIEJĘTNOŚCI PO ODBYCIU STAŻU Z DANEGO MODUŁU.....	23
VI MODUŁ – ROŚLINY OZDOBNE – 10 GODZIN	23
METODY REALIZACJI	23
ZADANIA STAŻYSTY W DANYM MODULE	24
ZDOBYTE UMIEJĘTNOŚCI PO ODBYCIU STAŻU Z DANEGO MODUŁU.....	26

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Stażę podstawą kształcenia zawodowego

PODSUMOWANIE.....	27
BIBLIOGRAFIA.....	29

Stażę podstawą kształcenia zawodowego

WPROWADZENIE

Celem stażu jest przygotowanie nauczycieli do prowadzenia zajęć w sposób niestereotypowy i równościowy, który umożliwi włączenie w równym stopniu kobiet i mężczyzn do każdego rodzaju zajęć (komputery, obsługa techniczna,). Nauczyciele/nauczycielki powinni być świadomi wpływu stereotypów zarówno na sposób prowadzenia zajęć, jak i na dobór materiałów edukacyjnych. Prowadzący powinni promować postawy szacunku dla odmienności i różnic, uznania równych praw i obowiązków bez względu na płeć i w aktywny sposób zachęcać młodzież do przełamywania stereotypów płci.

Stażę uświadamiają również, że praca w branży ogrodnictwo i agrobiznes dostępna jest w równym stopniu dla kobiet i mężczyzn, w tym kobiet i mężczyzn o różnym stopniu sprawności oraz pochodzących z różnych środowisk (miejsce zamieszkania, status społeczno- ekonomiczny).

Stażę mają na celu zachęcać kobiety do angażowania się w rozwój umiejętności i wiedzy, które stereotypowo uznawane są za „męskie”.

Nauczyciele nie powinni wzmacniać stereotypów i przekazywać treści dyskryminujących.

Program stażu ma za zadanie wprowadzanie działań wspierających równość płci oraz wskazywać różnorodne doświadczenia i przykłady K/M o różnym stopniu sprawności i pochodzeniu społecznym.

Należy doceniać zróżnicowanie społeczne, pomagać podopiecznym radzić sobie z różnicami i innością.

Staże podstawą kształcenia zawodowego

OGRODNICTWO NA RYNKU PRACY

Praca w zawodzie ogrodnika polega na produkcji i pielęgnacji roślin – zarówno w gruncie, jak i w obiektach zamkniętych, a także na porządkowaniu i sprzątanii terenu otaczającego zieleń. Przedmiotem produkcji mogą być warzywa, owoce, rośliny jadalne, rośliny ozdobne, grzyby jadalne uprawiane w gruncie i pod osłonami.

Ogrodnik producent – rozmnaża rośliny uprawne. Przygotowuje glebę, przeprowadza zabiegi uprawowe tj. orka, bronowanie, kultywatorowanie.

Ogrodnik może pracować w ogrodniczych przedsiębiorstwach produkcyjnych i usługowych zajmujących się uprawą warzyw, roślin sadowniczych i ozdobnych, ogrodnictwem ekologicznym, uprawą roślin zielarskich, szkółkarstwem i konserwacją terenów zieleni. Może również prowadzić indywidualne gospodarstwo ogrodnicze.

Ogrodnictwo jest jedną z gałęzi gospodarki w naszym kraju, w której coraz większą rolę odgrywa mechanizacja. Pracodawcy poszukują pracowników, którzy obsługują nowoczesne maszyny i urządzenia. Rynek pracy oczekuje na profesjonalnych ogrodników, którzy będą nie tylko produkować dużo żywności, ale będą produkować zdrową żywność. Ogrodnictwo związane jest też z kształtowaniem życiowej przestrzeni człowieka za pomocą szaty roślinnej, elementów wodnych i architektonicznych oraz z uwzględnieniem rozmaitych czynników. Według prognoz specjalistów, zajmujących się badaniem rynku pracy, ogrodnicy stanowią grupę „zawodów przyszłości”. Dobrze wykwalifikowani ogrodnicy należą do grupy poszukiwanych pracowników. Rynek pracy oczekuje na specjalistów w zawodzie ogrodnik, których zaangażowanie przyczyni się do podniesienia obrotów firm prowadzących działalność w zakresie ogrodnictwa. Osoby przedsiębiorcze mogą tworzyć własne jednoosobowe firmy w branży ogrodniczej (produkcyjne i usługowe). Analiza internetowych ofert pracy, prowadzona w oparciu o portale internetowe prowadzące wyszukiwanie ofert pracy wykazuje, że obszarem, w

Staż podstawą kształcenia zawodowego

którym stosunkowo łatwo można znaleźć pracę jest obszar szeroko rozumianego ogrodnictwa.

ZAKRES DZIAŁAŃ

Uaktualnienie przez nauczycieli umiejętności i wiedzy o nowych technologiach stosowanych w przedsiębiorstwach, zwiększenie aktywizacji zawodowej, podniesienie ich kompetencji zawodowych oraz pobudzenie aktywności zawodowej.

Celem stażu jest uczestnictwo nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, w stażach wg opracowanego programu stażu, a tym samym umacnianie więzi pomiędzy szkołami a przedsiębiorstwami.

Umożliwi to: zapoznanie się z najnowszymi trendami w nauce i technice oraz zaznajomienie się z najnowszą technologią, podniesienie poziomu kształcenia zawodowego w szkołach, dostarczenie na rynek pracy wykwalifikowanego i znającego najnowsze technologie pracownika.

Nauczyciele przedmiotów teoretycznych zawodowych oraz instruktorzy praktycznej nauki zawodu ze szkół ponadgimnazjalnych będą mieli możliwość odbycia staży w przedsiębiorstwach branżowych.

Staż powinien być tak zorganizowany, aby umożliwić nauczycielom, zastosowanie i pogłębienie zdobytej wiedzy, umiejętności zawodowych w rzeczywistych warunkach pracy. W czasie stażu oprócz udziału w procesie pracy mogą być stosowane inne formy, takie jak spotkania i zajęcia szkoleniowe prowadzone ze specjalistami, w tym pokazy, dziczenia, obserwacje i instruktarze.

Staż mają również na celu realizację programu zrównoważonego rozwoju i ekologii w ogrodnictwie i agrobiznesie.

Staże podstawą kształcenia zawodowego

Zdrowie, środowisko naturalne, emisja dwutlenku węgla, innowacje, rozwój lokalny, praca i dialog. Tym samym wprowadzanie do świadomości stażystów oraz ich podopiecznych w pracy zawodowej kultury ekologii i ochrony środowiska w sferze:

Zdrowia: stosowanie produktów z oznakowaniem ekologicznym.

Środowiska naturalnego: wyposażenie w prysznice i krany z regulacją przepływu wody, recykling i segregacja odpadów.

Dwutlenek węgla: stosowanie np. żarówki energooszczędnych, monitoring zużycia energii, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii – wyposażenie w panele słoneczne,

Innowacje: używanie ekologicznych elementów: papier, bielizna łazienkowa, itp.

CEL STAŻU

- nabycie nowych umiejętności oraz aktualizacja wiedzy fachowej z zakresu usług w ogrodnictwie i agrobiznesie w obszarze nauczanego przedmiotu poprzez szkolenia staże;
- udoskonalenie warsztatu pracy ze szczególnym uwzględnieniem nowoczesnych form przekazu informacji - Internet, programy branżowe;
- podniesienie umiejętności modernizacji programów nauczania poprzez staże;
- włączenie przedsiębiorców do procesu doskonalenia zawodowego nauczycieli poprzez realizację staży.
- zapoznanie stażysty z całokształtem prac szeroko rozumianej produkcji ogrodniczej (sadowniczej, warzywniczej, kwiaciarskiej i szkółkarskiej).
- zapoznanie stażysty z wykonywaniem podstawowych prac zawodowych i poznanie własnych możliwości wykonawczych, wykonywaną pracę stażysta winien umieć poprawnie zorganizować oraz ocenić jej wydajność i jakość.

Staże podstawą kształcenia zawodowego

- poznanie technologii i organizacji procesów produkcyjnych, urządzeń technicznych, parku maszynowego gospodarstwa ogrodniczego oraz zapoznanie się z podstawową dokumentacją i planami produkcyjnymi prowadzonymi w gospodarstwie.
- nabranie umiejętności współdziałania z pracownikami gospodarstwa poprzez stały z nimi kontakt.

Program napisany został na podstawie wstępnych rozmów przeprowadzonych z nauczycielami przedmiotów zawodowych, którzy byliby zainteresowani i wyrazili chęć odbycia stażu w branży ogrodnictwo i agrobiznes, gdzie mogliby zapoznać się z nowymi metodami obsługi klienta. Wcześniejsze rozmowy z nauczycielami pokazały konieczność odbycia takich staży ze względu na „odnowienie” wiadomości praktycznych w ogrodnictwie i agrobiznesie. Byłyby chętne osoby do odbycia staży, aby poznać nowoczesne metody obsługi klienta oraz zapoznanie się z dokumentacją, przewidywania, rozpoznawania i przeciwdziałania zagrożeniom ekologicznym, marketingu i sprzedaży produktów rolniczych i spożywczych, programami internetowymi, oraz bezpośredni kontakt z klientem, co buduje relacje międzyludzkie w zawodzie.

Takie staże są niezbędne do prawidłowego przygotowania uczniów do praktycznej nauki zawodu i radzenia sobie w nowych realiach na rynku. Łamanie barier społecznych w kontaktach międzyludzkich, kultura zawodu, równość płci itp.

Staże umożliwią realizację programów:

- kształtowanie kompetencji kluczowych w szkole zawodowej;
- prezentacja różnych sposobów układania relacji nauczyciel-uczeń i różnych stylów nauczania;
- tworzenie multimedialnych środków dydaktycznych;
- modyfikację przedmiotowych programów nauczania;

Staże podstawą kształcenia zawodowego

- konstruowanie programów z uwzględnieniem potrzeb rynku pracy.
- poznanie przepisów prawa przy podejmowaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej,
- zapoznanie z efektywnymi strategiami marketingowymi, związanymi z prowadzeniem działalności gospodarczej w agrobiznesie,
- ocena, jakości podstawowych produktów rolniczych i spożywczych oraz środków do produkcji rolniczej,
- ocena i analiza działalności zaopatrzeniowej, produkcyjnej, handlowej i finansowej przedsiębiorstwa,
- zapoznanie z zasadami prowadzenia rachunkowości w małych przedsiębiorstwach agrobiznesu,
- zapoznanie z przestrzeganiem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i bezpieczeństwa żywności,
- określenie celów działalności i funkcji przedsiębiorstwa,
- zapoznanie ze strukturą organizacyjną przedsiębiorstwa,
- zapoznanie z dokumentacją związaną z założeniem przedsiębiorstwa, (procedura zakładania przedsiębiorstwa) w zależności od rozmiarów prowadzonej działalności,
- współdziałanie w organizowaniu działalności zaopatrzeniowej, handlowej i produkcyjnej przedsiębiorstwa,
- zapoznanie z rolą i zadaniami kadry kierowniczej,
- ustalanie potrzeb i zasady doboru pracowników,
- analiza i organizacja miejsca pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii i przepisami BHP,
- określenie i zapobieganie szkodliwemu wpływowi środowiska pracy na zdrowie pracowników i gości,
- określanie czynników warunkujących sukces przedsiębiorstwa,

Staże podstawą kształcenia zawodowego

- zapoznanie się ze strategią przedsiębiorstwa na rynku,
- zapoznanie się z wpływem procesów integracyjnych i instytucji obsługujących agrobiznes na decyzje marketingowe,
- identyfikacja i rozwiązywanie sytuacji problemowych,
- stosowanie zasad prawidłowego prowadzenia rozmowy,
- udział w organizowaniu i prowadzeniu zebrań, narad i konferencji,
- rozróżnianie i wypełnianie dokumentów stosowanych w technice biurowej z wykorzystaniem komputera,
- sporządzanie pism, sprawozdań, notatek według obowiązujących standardów,
- posługiwanie się w języku obcym na tematy zawodowe w rozmowie,
- poznać powierzchnię i strukturę upraw,
- zdobyć wiedzę dotyczącą metod uprawy gatunków i odmian warzyw uprawianych w danym gospodarstwie,
- zapoznać się ze zmianowaniem roślin warzywnych w danym gospodarstwie,
- poznać środki ochrony roślin stosowane w uprawie warzyw,
- opanować terminy, technikę zbiorów warzyw, ich przeznaczenie,
- poznać sposoby przechowywania warzyw w danym gospodarstwie, budowę przechowalni,
- zdobyć wiedzę potrzebną do zaplanowania i prowadzenia własnego gospodarstwa warzywniczego,
- poznanie podstawowych zasad funkcjonowania gospodarstwa ogrodniczego,
- zapoznanie się z nowoczesnymi technologiami produkcji ogrodniczej, stosowanymi w gospodarstwach krajowych lub zagranicznych,
- zapoznanie się z organizacją produkcji w przedsiębiorstwach ogrodniczych,
- wykształcenie umiejętności wykonywania prac niezbędnych w zawodzie ogrodnika,

Staże podstawą kształcenia zawodowego

- praktyczne opanowanie umiejętności posługiwania się sprzętem mechanicznym wykorzystywanym w ogrodnictwie,
- łączenie posiadanych wiadomości teoretycznych z praktyką ogrodniczą.

MODUŁY

I MODUŁ – STRUKTURA PRODUKCYJNO-PRZETWÓRCZA PRZEDSIĘBIORSTWA – 12 GODZIN

1. Zapoznanie ze strukturą organizacyjną przedsiębiorstwa.
2. Rola przemysłu spożywczego w agrobiznesie.
3. Technologie w przetwórstwie spożywczym.

METODY REALIZACJI

- prezentacja struktury organizacyjnej przedsiębiorstwa,
- zakres obowiązków poszczególnych stanowisk pracy w przedsiębiorstwie,
- zapoznanie z zadaniami produkcyjno-wytwórczymi w agrobiznesie.

ZADANIA STAŻYSTY W DANYM MODULE

- poznaje zasady z zakresu przepisów bhp, ppoż. oraz ochrony środowiska,
- zapoznaje się z przedmiotem działania jednostki gospodarczej,

Staże podstawą kształcenia zawodowego

- zapoznaje się ze strukturą organizacyjno-prawną przedsiębiorstwa,
- poznaje komórki organizacyjne przedsiębiorstwa i ich wzajemne powiązania,
- poznaje źródła zaopatrzenia przedsiębiorstwa i kierunki sprzedaży,
- poznaje środki techniczne i materiały wykorzystywane w pracy biurowej,
- zapoznanie się z organizacją obiegu dokumentów,
- zapoznaje się z analizą regulaminów wewnętrznych, instrukcją dotyczącą dyscypliny Pracy, przepisów bhp i ppoż.,
- poznaje klasyfikowanie branż i kierunków produkcji w przemyśle spożywczym,
- określa warunki wykorzystania surowców w przetwórstwie spożywczym,
- rozróżnia surowce stosowane w przetwórstwie spożywczym,
- określa cele i charakterystykę metod utrwalania żywności,
- zapoznaje się z różnymi technologiami w przetwórstwie spożywczym,
- określa funkcje i parametry opakowania oraz ocenę ich zgodności z obowiązującymi w tym zakresie normami.

ZDOBYTE UMIEJĘTNOŚCI PO ODBYCIU STAŻU Z DANEGO MODUŁU

- zna zasady z zakresu przepisów bhp, ppoż. oraz ochrony środowiska,
- zna zasady działalności jednostki gospodarczej,
- zna źródła zaopatrzenia przedsiębiorstwa i kierunków sprzedaży,
- zna zasady klasyfikowania branż i kierunków produkcji w przemyśle spożywczym,

Staże podstawą kształcenia zawodowego

- umie określać warunki wykorzystania surowców w przetwórstwie spożywczym,
- rozróżnia surowce stosowane w przetwórstwie spożywczym,
- zna metody utrwalania żywności,
- zna różne technologie utrwalania w przetwórstwie spożywczym,
- zna funkcje i parametry opakowań oraz ocenia ich zgodności z obowiązującymi w tym zakresie normami.

II MODUŁ – STRUKTURA USŁUGOWO-DYSTRYBUCYJNA W PRZEDSIĘBIORSTWIE – 10 GODZIN

1. Rola przepisów bhp w agrobiznesie.
2. Technologie stosowane w przetwórstwie spożywczym.
3. Metody utrwalania żywności.

METODY REALIZACJI

- wykonywanie czynności na poszczególnych stanowiskach pracy,
- obsługa urządzeń technicznych w biurze, typu: fax, telefon, komputer,
- analiza zakresu obowiązków poszczególnych stanowisk pracy,
- zapoznanie się z planami pracy i przydziałami zadań.

ZADANIA STAŻYSTY W DANYM MODULE

- zapoznaje się z przedmiotem działania jednostki gospodarczej,

Staże podstawą kształcenia zawodowego

- zapoznaje się ze sposobami zamawiania towarów będących przedmiotem sprzedaży,
- ocenia jakość towarów będących celem sprzedaży,
- nalicza marże handlowe,
- projektuje stanowiska sprzedaży i usług,
- organizuje sprzedaż towarów i usług,
- poznaje środki techniczne i materiały wykorzystywane w sprzedaży towarów i usług,
- wykorzystuje komputer w sprzedaży towarów i usług,
- rozlicza sprzedaż towarów i usług,
- stosuje odpowiednie zasady obsługi klienta,
- ocenia, jakości usług.

ZDOBYTE UMIEJĘTNOŚCI PO ODBYCIU STAŻU Z DANEGO MODUŁU

- umie ocenić, jakości towarów ogrodnich,
- umie zorganizować sprzedaż towarów ogrodnich,
- zna zakres działalności jednostki gospodarczej,
- zna technologie stosowane w agrobiznesie i ogrodnictwie,
- zna technologie przechowywania żywności.

Staże podstawą kształcenia zawodowego

III MODUŁ – ZADANIA MENEDŻERSKIE W AGROBIZNESIE – 15 GODZIN

1. Zapoznanie z zadaniami kadry menedżerskiej.
2. Analiza dokumentacji w zarządzaniu firmą.
3. Rola marketingu działalności przedsiębiorstwa ogrodniczego.

METODY REALIZACJI

- prezentacja struktury organizacyjnej działu administracyjnego,
- analiza zakresu obowiązków poszczególnych stanowisk pracy,
- zapoznanie z zadaniami organizacji pracy w dziale administracyjnym,

ZADANIA STAŻYSTY W DANYM MODULE

- analizuje dokumentację związaną z założeniem przedsiębiorstwa,
- organizuje działalność zaopatrzeniową, handlową i produkcyjną przedsiębiorstwa,
- ustala zapotrzebowanie i zasady doboru pracowników,
- analizuje i organizuje miejsca pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii i przepisami bhp,
- określa szkodliwy wpływ warunków pracy na zdrowie pracowników,
- określa czynniki warunkujące sukces przedsiębiorstwa,
- zapoznaje się ze strategią przedsiębiorstwa na rynku, wpływem procesów integracyjnych i instytucji obsługujących agrobiznes na decyzje marketingowe,

Staże podstawą kształcenia zawodowego

- posługuje się źródłami i przepisami prawa,
- udział w doborze strategii i opracowaniu metod rozwiązywania konfliktów,
- udział w prowadzeniu negocjacji,

ZDOBYTE UMIEJĘTNOŚCI PO ODBYCIU STAŻU Z DANEGO MODUŁU

- zna dokumentację związaną z założeniem przedsiębiorstwa,
- zna zasady organizowania działalności zaopatrzeniowej, handlowej i produkcyjnej przedsiębiorstwa,
- zna rolę i zadania kadry kierowniczej,
- potrafi ustalać zapotrzebowanie i zasady doboru pracowników,
- potrafi analizować i organizować miejsca pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii i przepisami bhp,
- potrafi określać szkodliwy wpływ warunków pracy na zdrowie pracowników,
- zna strategię w opracowywaniu metod rozwiązywania konfliktów,

IV MODUŁ – WARZYWNICTWO I PRODUKCJA WARZYW – 20 GODZIN

1. Typy szklarni i tuneli foliowych.
2. Rodzaje podłoży stosowanych w ogrodnictwie.
3. Ochrona roślin. Rodzaje nawozów i sposoby nawożenia podłoża.
4. Technika uprawy gatunków roślin.

Staże podstawą kształcenia zawodowego

Stażysta odbywający staż w gospodarstwie warzywniczym powinien:

1. Poznać ogólne zasady funkcjonowania gospodarstwa warzywniczego.
2. Zapoznać się z uprawą warzyw na polu oraz pod osłonami.
3. Poznać powierzchnię i strukturę upraw.
4. Poznać maszyny i narzędzia stosowane w uprawie warzyw w danym gospodarstwie.
5. Zdobyć wiedzę dotyczącą metod uprawy gatunków i odmian warzyw uprawianych w danym gospodarstwie.
6. Poznać budowę szklarni oraz wysokich tuneli foliowych.
7. Zapoznać się ze zmianowaniem roślin warzywnych w danym gospodarstwie.
8. Poznać środki ochrony roślin stosowane w uprawie warzyw.
9. Opanować terminy, technikę zbiorów warzyw, ich przeznaczenie.
10. Poznać sposoby przechowywania warzyw w danym gospodarstwie, budowę przechowalni.
11. Zdobyć wiedzę potrzebną do zaplanowania i prowadzenia własnego gospodarstwa warzywniczego.

METODY REALIZACJI

- wykonywanie czynności na poszczególnych stanowiskach pracy,
- analiza zakresu obowiązków poszczególnych stanowisk pracy,
- zapoznanie się z planami pracy i przydziałami zadań.

Staże podstawą kształcenia zawodowego

ZADANIA STAŻYSTY W DANYM MODULE

1. Poznaj różne typy szklarni, tuneli foliowych.
2. Poznaj budowę szklarni i tuneli foliowych oraz ich wyposażenie:
 - urządzenia i sposoby nawadniania roślin,
 - urządzenia do regulacji temperatury i natężenia światła
 - urządzenia do ogrzewania (rodzaje, budowa).
3. Rozróżnia rodzaje podłoży stosowanych w produkcji warzyw.
4. Nawożenie roślin:
 - sposoby nawożenia – zapoznanie się z tradycyjnymi i nowoczesnymi sposobami nawożenia,
 - rozpoznawanie różnych rodzajów nawozów mineralnych,
 - obserwacja i ocena stanu odżywienia roślin.
5. Poznaj sposoby produkcji rozsady warzyw przeznaczonych do uprawy.
6. Poznaj metody uprawy roślin.
7. Poznaj technikę uprawy poszczególnych gatunków roślin.
8. Plony i zbiory warzyw:
 - technika zbioru,
 - sortowanie,
 - pakowanie,
 - ochrona roślin.

Staże podstawą kształcenia zawodowego

9. Rozpoznaje najczęściej występujące choroby i szkodniki warzyw.
10. Poznaje rodzaje chemicznych środków ochrony.
11. Poznaje technikę stosowania środków ochrony i aparaturę:
 - zabiegi profilaktyczne (odkażanie szklarni i podłoża, zaprawianie nasion),
 - pozostałe zabiegi.
12. Poznaje biologiczną metodę ochrony warzyw.
13. Zapoznaje się z zasadami BHP obowiązującymi przy wykonywaniu zabiegów związanych z ochroną chemiczną roślin.
14. Poznaje rodzaj gleb występujących w gospodarstwie.
15. Poznaje zawartość składników pokarmowych, phy, właściwości fizyczne gleby.
16. Poznaje organizację prac związanych z orką.
17. Siewy – zapoznaje się organizacją pracy (zapotrzebowanie na sprzęt, nasiona, pracowników).
18. Zapoznaje się z sadzeniem warzyw:
 - organizacja pracy,
 - rodzaje sadzarek.
19. Zapoznaje się z bronowaniem, kultywatorowaniem, i innymi uprawkami (organizacja, czas pracy, urządzenia).
20. Zapoznaje się z nawożeniem roślin (przedsiewne, pogłównne).
21. Poznaje środki chemiczne służące do ochrony przed chorobami i szkodnikami:
 - sposoby stosowania (rodzaje zabiegów),

Staże podstawą kształcenia zawodowego

- sprzęt,
- określenie czasu zastosowania zabiegów chemicznych (stopień zagrożenia).

22. Poznaję technikę zwalczania chwastów:

- określenie terminu zastosowania herbicydów,
- inne sposoby zwalczania chwastów (agrotechniczne, biologiczne, fizyczne),
- gatunki chwastów występujące w gospodarstwie,
- umiejętność posługiwania się Programem Ochrony Roślin.

23. Poznaję technikę nawadniania roślin:

- urządzenia do nawadniania,
- ustalenie optymalnego terminu nawadniania,
- dawki wody.

24. Poznaję urządzenia melioracyjne w gospodarstwie:

ZDOBYTE UMIEJĘTNOŚCI PO ODBYCIU STAŻU Z DANEGO MODUŁU

- określa rodzaje nawozów i umie je rozróżniać,
- rozróżnia rodzaje roślin,
- zna i umie zastosować urządzenia nawadniające i melioracyjne,
- zna rodzaje chwastów i ich zwalczanie,
- zna czas zastosowania zabiegów chemicznych na rośliny,
- zna rodzaje tuneli i szklarni oraz ich zastosowanie,
- potrafi przygotować podłoże do uprawy,

Staże podstawą kształcenia zawodowego

- potrafi rozpoznać choroby i rodzaje szkodników w uprawach roślin,

V MODUŁ SADOWNICTWO – 13 GODZIN

1. Organizacja pracy w sadownictwie.
2. Planowanie i zakładanie sadu.
3. Nawożenie roślin sadowniczych.
4. Regulowanie owocowania drzew.

METODY REALIZACJI

- wykonywanie czynności na poszczególnych stanowiskach pracy,
- analiza zakresu obowiązków poszczególnych stanowisk pracy,
- zapoznanie się z planami pracy i przydziałami zadań.

Stażysta odbywający praktykę w gospodarstwie sadowniczym powinien:

1. Poznać ogólne zasady funkcjonowania gospodarstwa sadowniczego.
2. Zapoznać się z uprawą drzew i krzewów owocowych, bylin.
3. Poznać powierzchnię upraw.
4. Poznać maszyny i narzędzia stosowane w uprawie roślin sadowniczych w danym gospodarstwie.
5. Zdobyć wiedzę dotyczącą metod uprawy gatunków i odmian roślin sadowniczych uprawianych w danym gospodarstwie.

Staże podstawą kształcenia zawodowego

6. Zapoznać się ze zmianowaniem roślin sadowniczych w danym gospodarstwie.
7. Poznać środki ochrony roślin stosowane w uprawie roślin sadowniczych.
8. Opanować terminy, technikę zbiorów roślin sadowniczych, ich przeznaczenie.
9. Poznać sposoby przechowywania roślin sadowniczych w danym gospodarstwie, budowę przechowalni.
10. Zdobyć wiedzę potrzebną do zaplanowania i prowadzenia własnego gospodarstwa sadowniczego.

ZADANIA STAŻYSTY W DANYM MODULE

1. Poznaj organizację i strukturę zatrudnienia w gospodarstwie sadowniczym.
3. Zapoznaj się z oceną przydatności terenu pod sad lub plantację.
4. Planowanie i zakładanie sadu:
 - przygotowanie gleby,
 - organizacja pracy przy zakładaniu sadu,
 - technika wykonania konstrukcji wspierających drzewa.
5. Poznaj technikę i sposoby utrzymania gleby w sadzie.
6. Zapoznaj się z planowaniem i przeprowadzeniem racjonalnego nawożenia roślin sadowniczych:
 - nawożenie drzew w pierwszych latach po założeniu sadu.
7. Zapoznaj się z cięciem i formowaniem drzew:
 - formowanie korony drzew po posadzeniu,

Staże podstawą kształcenia zawodowego

- cięcie różnych gatunków i odmian roślin sadowniczych po wejściu w okres owocowania.

8. Zapoznaj się z ochroną przed chorobami i szkodnikami:

- zasady integrowanej ochrony sadów,
- obsługa instalacji do wyznaczania okresów krytycznych przy zwalczaniu chorób,
- ustalenie terminu zwalczania szkodników,
- organizacja i technika zabiegów ochrony roślin.

9. Poznaj zasady regulowania owocowania drzew:

- chemiczne i ręczne przerzedzanie zawiązków,
- zapobieganie przedwczesnemu opadaniu jabłek.

10. Poznaj organizację pracy przy zbiorze owoców:

- sposoby ustalania terminu dojrzałości zbiorczej, wykonanie próby skrobiowej i określenie jędrności miąższu,
- przygotowanie opakowań do zbioru owoców,
- technika zbioru i transportu owoców,
- przygotowanie owoców do sprzedaży.

Technika i sposoby utrzymania gleby w sadzie

- utrzymanie gleby w rzędach drzew (dobór herbicydów i terminu ich stosowania; możliwość ograniczenia zużycia herbicydów)
- utrzymanie gleby w międzyrzędziach (technika i sposoby zakładania pasów murawy w młodym sadzie)

Staże podstawą kształcenia zawodowego

Planowanie i przeprowadzenie racjonalnego nawożenia roślin sadowniczych

- technika pobierania próbek gleby i liści do analiz chemicznych
- ustalanie dawek nawozów na podstawie lustracji sadu i wyników analiz chemicznych
- nawożenie drzew w pierwszych latach po założeniu sadu

ZDOBYTE UMIEJĘTNOŚCI PO ODBYCIU STAŻU Z DANEGO MODUŁU

- zna zasady przygotowania podłoża pod rośliny sadownicze,
- zna sposoby planowania i zakładania sadu,
- umie zastosować środki ochrony roślin sadowniczych,
- zna zasady pielęgnacji roślin sadowniczych.

VI MODUŁ – ROŚLINY OZDOBNE – 10 GODZIN

METODY REALIZACJI

- wykonywanie czynności na poszczególnych stanowiskach pracy,
- analiza zakresu obowiązków poszczególnych stanowisk pracy,
- zapoznanie się z planami pracy i przydziałami zadań.

Stażysta odbywający praktykę w gospodarstwie produkującym rośliny ozdobne powinien:

1. Poznać ogólne zasady funkcjonowania gospodarstwa.
2. Zapoznać się z uprawą roślin ozdobnych pod osłonami i na polu.

Staże podstawą kształcenia zawodowego

3. Poznać powierzchnię upraw.
4. Poznać budowę szklarni oraz wysokich tuneli foliowych.
5. Poznać maszyny i narzędzia stosowane w uprawie roślin ozdobnych w danym gospodarstwie.
6. Poznać metody uprawy gatunków roślin ozdobnych uprawianych w danym gospodarstwie i zastosowanie.
7. Poznać środki ochrony roślin stosowane w uprawie roślin ozdobnych.
8. Poznać sposoby przechowywania materiału rozmnożeniowego w danym gospodarstwie, budowę przechowalni.
9. Zdobyć wiedzę potrzebną do zaplanowania i prowadzenia własnego gospodarstwa kwiaciarskiego.

ZADANIA STAŻYSTY W DANYM MODULE

W wyniku realizacji programu jednostki modułowej stażysta zapozna się z:

- rozmnażaniem roślin ozdobnych z nasion,
- przygotowaniem podłoża,
- technikami i miejscem wysiewu,
- pikowaniem roślin jednorocznych i dwuletnich,
- pielęgnowaniem siewek,
- produkcją rozsady,
- rozmnażaniem wegetatywnym,
- sporządzaniem sadzonek,

Stażę podstawą kształcenia zawodowego

- przygotowaniem podłoża i sadzonkowaniem,
- pielęgnowaniem sadzonek,
- innymi typami rozmnażania wegetatywnego – dzielenie roślin, oddzielanie odrośli i odrostów, oddzielanie cebul i bulw przybyszowych,
- sadzeniem roślin rozmnażanych wegetatywnie i generatywnie w gruncie i pod osłonami,
- przygotowaniem miejsca i podłoża,
- sadzeniem roślin jednorocznych i dwuletnich,
- sadzeniem roślin trwałych, zimujących w pomieszczeniach,
- sadzeniem róż,
- sadzeniem i przesadzaniem roślin doniczkowych,
- sadzeniem roślin uprawianych na kwiat cięty pod osłonami,
- pielęgnowaniem roślin uprawianych w gruncie,
- podlewaniem i odchwaszczaniem,
- nawożeniem,
- zabiegami specjalnymi: selekcja, uszczykiwanie, ogławianie, zakładanie konstrukcji wspierających,
- odkrywaniem i formowaniem krzewów róż, usuwanie starych pędów bylin,
- pielęgnowaniem roślin uprawianych pod osłonami,
- wietrzeniem, podlewaniem, cieniowaniem i zaciemnianiem,
- nawożeniem pogłównym, doglebowym i do listnym,

Staże podstawą kształcenia zawodowego

- czyszczeniem roślin, hartowaniem,
- zasadami uprawy i pielęgnacji roślin balkonowych,
- ochroną roślin ozdobnych przed chorobami i szkodnikami,
- zbiorami i przygotowaniem kwiatów do sprzedaży,
- wykopywaniem, czyszczeniem i sortowaniem cebul kwiatowych,
- odmianoznawstwem roślin ozdobnych.
- zbiorami i suszeniem roślin ozdobnych jednorocznych, dwuletних i bylin.

ZDOBYTE UMIEJĘTNOŚCI PO ODBYCIU STAŻU Z DANEGO MODUŁU

- zna zasady rozmnażania roślin ozdobnych,
- umie przygotować podłoże do roślin ozdobnych,
- potrafi nawozić rośliny ozdobne,
- potrafi pielęgnować sadzonki roślin ozdobnych,
- zna zasady rozmnażania sadzonek roślin ozdobnych,
- potrafi przygotować rośliny doniczkowe, cięte do transportu,
- umie przygotować cebule roślin do przechowania.

Staże podstawą kształcenia zawodowego

PODSUMOWANIE

Program stażu podzielono na bloki tematyczne z uwzględnieniem obsługi nowoczesnych form urządzeń technicznych oraz bezpośrednim kontaktem z klientem, co ma znaczący charakter przy zmieniających się trendach w ogrodnictwie i agrobiznesie.

Staże powinny być realizowane w przedsiębiorstwach, które prowadzą szeroki zakres działalności, tzn. świadczą usługi w ogrodnictwie, w sadownictwie, prowadzą szkółki sadownicze. Przedsiębiorstwa w agrobiznesie powinny prowadzić działalność organizatorską i menadżerską oraz promocję tego typu działalnością.

Zadaniem stażu jest przygotowanie beneficjenta do wprowadzania nowoczesnych form pracy w szkole z uczniami. Nauczyciele odbywając staże w przedsiębiorstwach mogą zapoznać się praktycznie z działalnością: prowadzić działalność gospodarczą, zajmować się uprawą roślin, ogrodnictwem, itp. Tym samym mogą wprowadzać na zajęcia z uczniami w szkole praktyczne zajęcia i lepiej przygotowywać ich do zawodu w agrobiznesie i ogrodnictwie. Uczyć samodzielnej pracy, do podejmowania decyzji oraz do wysokiej kultury obsługi klientów. Oraz kształtować następujące cechy:

- poczucie odpowiedzialności za wykonywaną pracę,
- umiejętności współpracy z zespołem pracowników,
- poczucia odpowiedzialności za ochronę środowiska naturalnego,
- przestrzegania zasad higieny pracy i przepisów bezpieczeństwa pracy,
- przestrzegania zasad dyscypliny pracy,
- oszczędności materiałów, energii i innych nakładów,
- zdolności koncentracji i szybkiej orientacji,
- systematyczności i dokładności,

Staże podstawą kształcenia zawodowego

- zainteresowania wykonywaną pracą,
- wytrwałości w dążeniu do celu działania,
- zdolności do samodzielnego podejmowania decyzji i przewidywania ich skutków,
- chęci stałego doskonalenia się w zawodzie.

Odbyte staże przez nauczycieli z zastosowaniem nowoczesnych metod kształcenia pozwolą bardziej poznać pracę w ogrodnictwie i w agrobiznesie, wdrażać metody w szkole, nie tylko teoretycznie, ale i doposażyć pracownie, w których można udoskonalać warsztat pracy przyszłego pracownika gospodarstwa wiejskiego. Nauczyciel po odbyciu stażu i wzbogaceniu swojej wiedzy może poszerzyć i uaktualnić swoją wiedzę z zakresu:

- zawierania umów,
- sporządzać oferty dla klientów - cenniki usług, kalkulacje,
- prowadzić działalność w zakresie ogrodnictwa, sadownictwa i agrobiznesu,
- zarządzać i prowadzić produkcję roślin,
- przygotowywać podłoże do uprawy roślin, sadzić, pielęgnować,
- nawozić i stosować środki ochrony roślin,
- przygotowywać sadzonki do rozsadzania,
- przygotowywać kadrę do obsługi roślin doniczkowych, ciętych, itp.
- zarządzać zasobami ludzkimi w ogrodnictwie,
- prowadzić działania marketingowe w ogrodnictwie i agrobiznesie.

Staże podstawą kształcenia zawodowego

BIBLIOGRAFIA

1. A. Grzonkowska „Agrobiznes. Podstawy ekonomiki agrobiznesu” Warszawa 2000
2. Adamczyk J.: Marketing i zarządzanie w agrobiznesie. Politechnika Rzeszowska, Rzeszów 2000.
3. E. Szymaoska „Analiza przedsiębiorstw agrobiznesu” Warszawa 2007
4. F. Kapusta „Agrobiznes” Warszawa 2008
5. J. Borkowski „Obszry wiejskie – niewykorzystany potencjał rozwojowy” Warszawa 2001
6. J. Ferenc „Zarys ekonomiki i organizacji rolnictwa” Siedlce 1997
7. T. Ciodyk „Agroturystyka w Polsce” 2001